

Motion till riksdagen 2025/26:3905

av Joakim Järrebring m.fl. (S)

med anledning av prop. 2025/26:106 Identitetskrav vid lagfart och åtgärder mot kringgåenden av bostadsrättslagen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med förslag om hur faktisk identitetskontroll kan införas i lag och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den tidigare socialdemokratiska regeringen beslutade den 30 juni 2022 att ge en särskild utredare i uppdrag att föreslå åtgärder för att skärpa kontrollen vid överlåtelser av fastigheter. Vi socialdemokrater välkomnar därför flertalet av förslagen i denna proposition. Det finns ett tydligt behov av att skärpa kraven vad gäller att lämna uppgift om identitetsbeteckning i lagfartsansökningar. Vi är också positiva till åtgärder som ska hindra att lagstiftningen kringgås när hyresrätter ombildas till bostadsrätter samt att samma regler som gäller vid ombildning från hyresrätt till bostadsrätt ska gälla när en ekonomisk förening omregistreras till en bostadsrättsförening.

Vi anser dock att regeringen på en väsentlig punkt inte går tillräckligt långt och därmed inte lever upp till en för oss självklar ambition att med kraft bekämpa den organiserade brottsligheten, vilket vi utvecklar nedan.

Krav på faktisk identitetskontroll

Regeringen lägger fram förslag som påstås skärpa identitetskontrollen vid lagfart, men väljer samtidigt att aktivt bortse från de mest centrala krav som remissinstanserna lyfter. Både Bolagsverket och Ekobrottsmyndigheten gör klart att dagens ordning är otillräcklig

och att verklig identifiering krävs för att motverka organiserad brottslighet och missbruk av samordningsnummer.

Bolagsverket föreslår att den som söker lagfart ska behöva styrka sin identitet genom bestyrkt passkopia eller säker e-legitimation. Ekobrottsmyndigheten kräver att samordningsnummer som utfärdas i samband med fastighetsförvärv endast ska ges när identiteten är styrkt, inte enbart ”sannolik”. Detta till trots avstår regeringen från att gå vidare med skärpta krav och hänvisar till att sådana åtgärder ”kräver ytterligare överväganden”, och bortser helt från att behovet är väl dokumenterat. Regeringen borde i stället ha fokuserat på att göra just dessa nödvändiga överväganden i syfte att åstadkomma en lagstiftning som står upp mot den organiserade brottsligheten.

Denna passivitet försvagar möjligheten att hindra penningtvätt, användning av falska identiteter och systematiskt missbruk vid fastighetsförvärv. Regeringens förslag innebär i praktiken att den brottslighet som motiverat lagstiftningen fortfarande kan genomföras med låg upptäcktsrisk.

Vi socialdemokrater menar att regeringen är alltför defensiv trots att flera tunga remissinstanser kräver skarpare identitetskontroll. För att effektivt motverka organiserad brottslighet bör lagfartsärenden alltid innehålla verifierad identitet, inte enbart uppgift om person- eller samordningsnummer. Vår uppfattning är att krav på faktisk id-kontroll och styrkt identitet bör införas i lag. Regeringen bör därför återkomma med förslag som tillgodoser detta krav.

Joakim Järrebring (S)

Leif Nysmed (S)

Denis Begic (S)

Markus Kallifatides (S)

Laila Naraghi (S)

Anna-Belle Strömberg (S)